EKONOMIA CURKULARNA W ŚWIETLE DOŚWIADCZEŃ MIĘDZYNARODOWYCH BRANŻY

Tomasz Wojciechowski

Prezes Zarządu SWŚ „GWDA" sp. z o.o.
Pełnomocnik sektora komunalnego Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski
Członek European Compost Network

GOSPODARKA ODPADAMI

- Ponad 2 518 mln ton odpadów powstało w UE (EUROSTAT 2012 r.), czyli 4080 kg odpadów wytwarza każdy mieszkaniec UE,
- 142 mln ton odpadów wytworzono w Polsce (131 mln ton odpadów - działania przemysłowe, produkcyjne, wydobycie i przeróbki rud) (GUS 2013 r.),
- przeciętny Polak produkuje 314 kg odpadów komunalnych (2012 r.),
- 69,4% - poziom recyklingu odpadów z wyłączeniem odpadów komunalnych, 28,6% - odpady unieszkodliwione, 2% - odpady zmagazynowane czasowo,
- Najwięcej odpadów wytwarzają obywatele Szwajcarii (7 tys. kg na osobę).

CO DALEJ ?

KOMUNIKAT KOMISJI EUROPEJSKIEJ - ZAŁOŻENIA

2 lipca 2014 roku – przyjęcie przez Komisję Europejską komunikatu

„Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: program „zero odpadów" dla Europy"

oraz aneks, w którym ustanowiono wspólne i spójne ramy prawne UE w celu wsparcia gospodarki o obiegu zamkniętym

ZAŁOŻENIA PLANU DLA EUROPY:

- do 2030 r. – 70% recyklingu odpadów komunalnych i 80% odpadów opakowaniowych,
- od 2025 r. – zakazać składowania odpadów nadających się do recyklingu,
- do 2025 r. – obowiązek selektywnej zbiórki bioodpadów, a do roku 2030 – dążenie do praktycznego wyeliminowania składowania

KOMUNIKAT KOMISJI EUROPEJSKIEJ– ZAŁOŻENIA

KOMUNIKATY TOWARZYSZĄCE

- Możliwości efektywnego wykorzystania zasobów w sektorze budowlanym

  Bruksela, 01.07.2014 r. (COM(2014) 445)

- Inicjatywa w zakresie zielonego zatrudnienia: pełne wykorzystanie potencjału zielonej gospodarki pod względem tworzenia miejsc pracy

  Bruksela, 02.07.2014 r.(COM(2014) 446)

- Plan działań ekonomicznych dla MŚP: Umożliwienie MŚP przekształcenia wyzwań związanych z ochroną środowiska w możliwości biznesowe

  Bruksela, 02.07.2014 r. (COM(2014) 440)

MODEL GOSPODARKI LINEARNY– DZISIAJ

GOSPODARKA LINARNA

to przykład systemu gospodarki grabieżnej

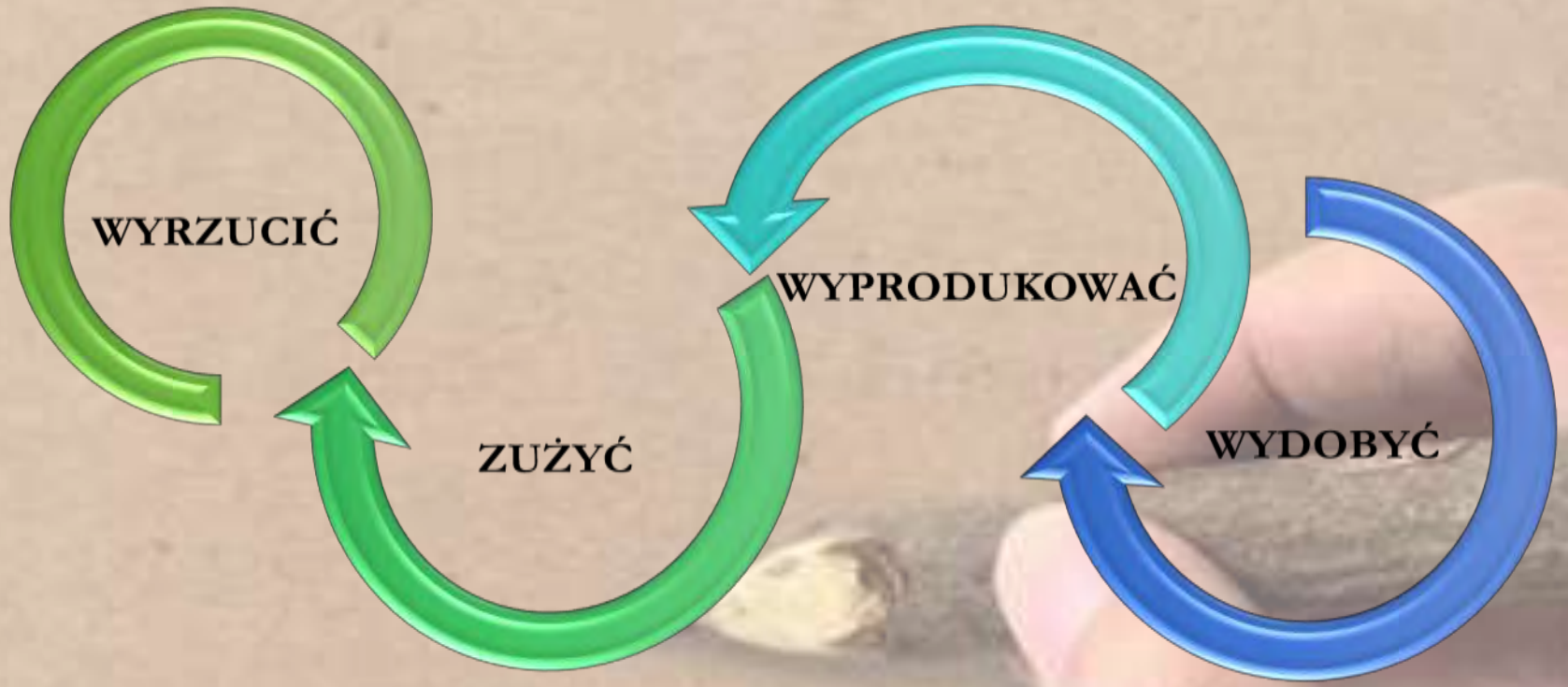

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM – PRZYSZŁOŚĆ

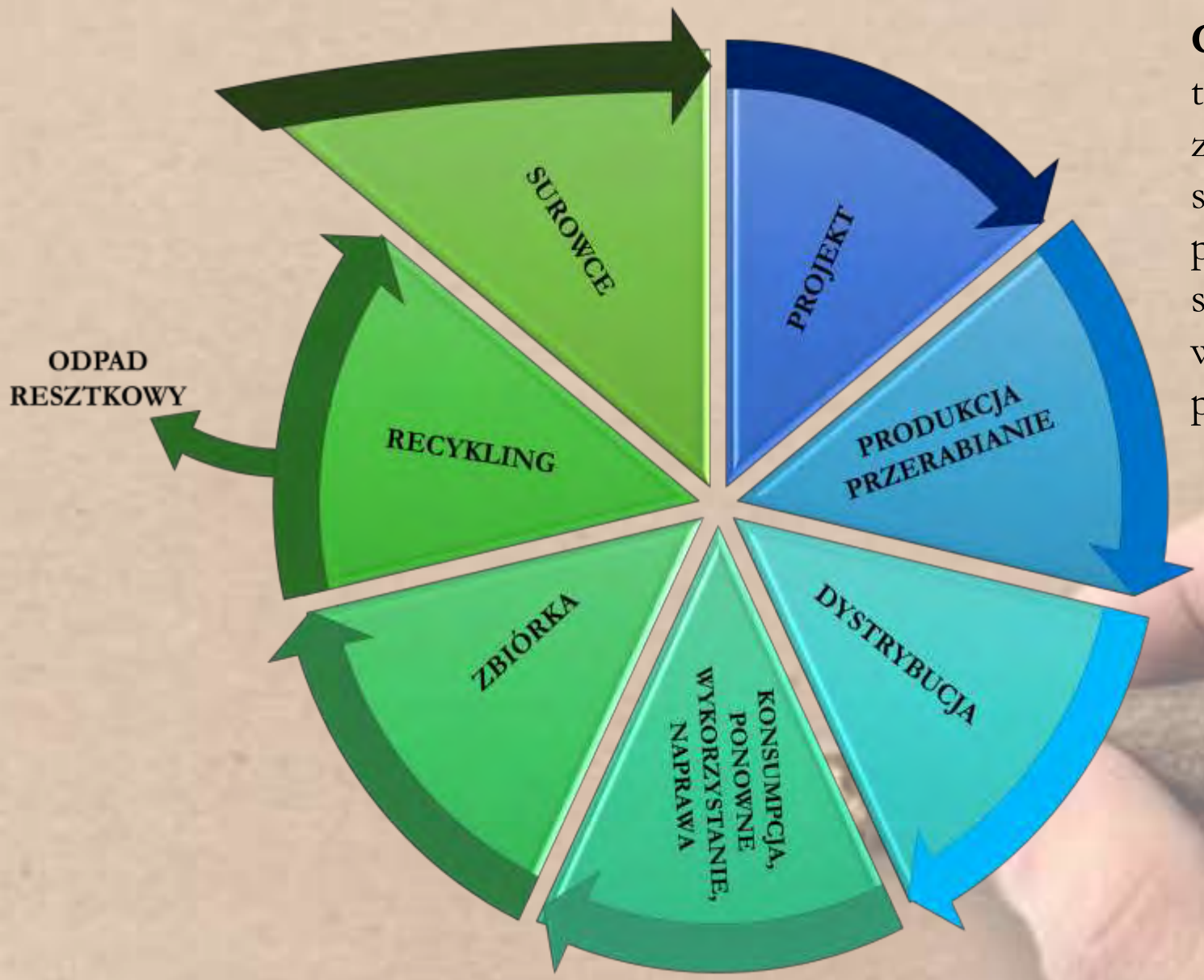

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM tzw. **circular economy** to cykl życia produktu zaprojektowanego tak, aby samoczynnie odnawiał się i regenerował, począwszy od projektowania, poprzez produkcję i dystrybucję, konsumpcję, a skończywszy na recyklingu i ponownym wykorzystaniu odpadów, które są traktowane jako potencjalny surowiec wtórny.

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM – PRZYSZŁOŚĆ

Cradle-to-cradle (dosłownie „od kołyski do kołyski”) to sposób projektowania i produkcji przedmiotów zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju tak, by po zakończeniu ich użytkowania, można je było włączyć do ponownego obiegu, a bezużyteczne komponenty trafiają do spalarni, w której zasilają produkcję paliw alternatywnych.

Już na poziomie projektowania należy przewidzieć cały cykl życia danego produktu, tak by na żadnym etapie, także eksploatacji, nie nastąpiło przerwanie obiegu.

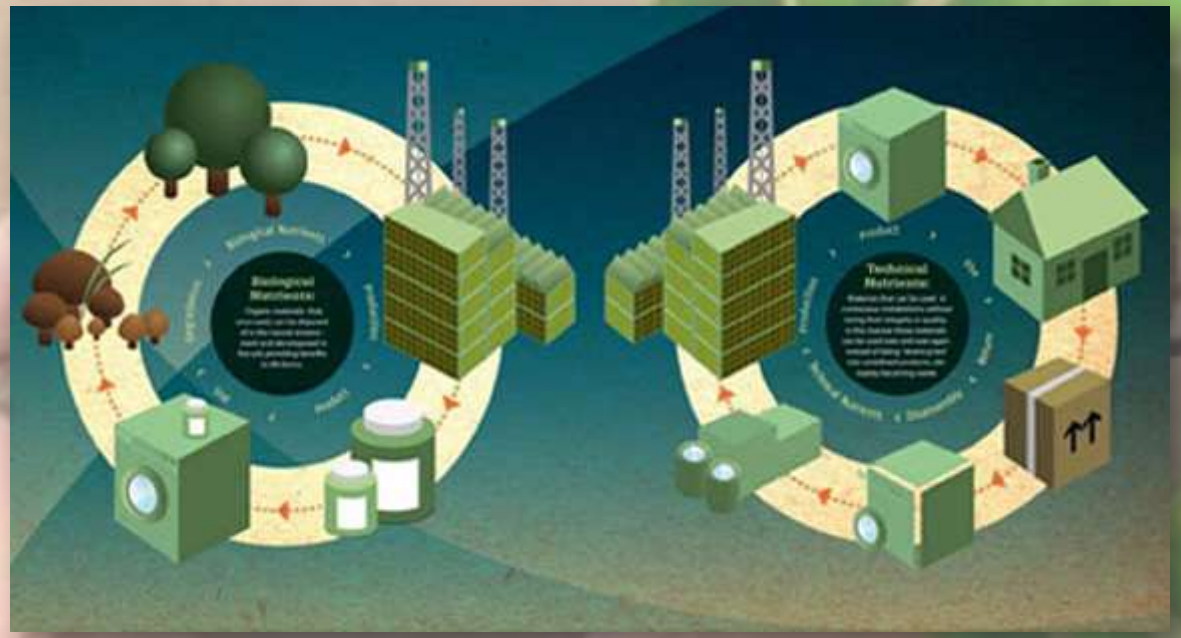

PRZYKŁAD:
Papier może być przetwarzany 6-7 razy, tworzywa sztuczne do 10 razy i wykorzystywane powtórnie np. w plastikowych koszach, doniczkach na kwiaty czy meblach ogrodowych.

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM – PRZYKŁADY

PROCTER & GAMBLE - dzięki przetwarzaniu palet do składowania towaru na panele podłogowe czy przekazywaniu odpadów metalowych partnerom z branży metalurgicznej osiągnął taki poziom, że żaden z polskich zakładów tego koncernu nie wysyła pozostałości poprodukcyjnych na wysypiska, co w ciągu ostatnich 5 lat działania firmy przyniosły jej ponad miliard dolarów oszczędności.

UNILEVER - korzysta z własnych podczyszczalni, ponownie wykorzystuje tę samą wodę na różnych etapach produkcji. Co więcej, firmie udało się stworzyć obieg zamknięty dzięki wykorzystywaniu produktu ubocznego – biogazu – do zasilania podczyszczalni. Dodatkowo wprowadzone usprawnienia w logistyce polegające na maksymalnizacji wydajności ładunkowej ciężarówek, zmniejszyły liczbę kursów, koszty i co najważniejsze obniżyły emisję CO_2.

ORANGE - już od kilku lat działa strona internetowa, za pośrednictwem której można sprzedać stare telefony. Wciąż sprawne aparaty po koniecznych naprawach wracają na rynek, podczas gdy z tych niedziałających odzyskuje się cenne komponenty. Firma wzięła na siebie nawet trud logistyczny związany z odbiorem telefonów od sprzedającego. Aby skorzystać z serwisu nie trzeba być klientem Orange, co nie jest bez znaczenia dla skali działania systemu.

EKOLOGIA PRZYSZŁOŚCI A EKOEFEKTYWNOŚĆ

298 900 EURO
– planowany zysk ekonomiczny dzięki innowacji Fortum w Częstochowie

34 KG
– tyle mniej CO_2 na każdy metr kwadratowy emitują budynki zmodernizowane przez Siemens

175 MLN KM
– tyle mniej przejadą po europejskich drogach ciężarówki Unilever do końca 2014r. dzięki działaniu centrum Ultralogistik w Katowicach

6300
– liczba plastikowych pojemników, które udało się wyeliminować dzięki zastąpieniu tradycyjnego płynu do spryskiwaczy kapsułkami we flocie samochodowej BAT

52
– liczba sklepów Tchibo w Polsce posiadających Certyfikat Zielony Sklep pierwszego stopnia

90%
– odsetek odpadów poddawanych recyklingowi w łódzkiej fabryce Gilette firmy Procter&Gamble

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM – PLUSY I MINUSY

PLUSY

- pozwoli stworzyć 580 tys. nowych miejsc pracy
- oszczędności na poziomie 630 mld Eur rocznie, wzrost PKB o 3,9%
- zwiększyć odporności i konkurencyjność Europy
- nowe modele biznesowe
- zmniejszyć zapotrzebowanie na dostępne w ograniczonych ilościach zasoby,
- zmniejszenie obciążeń dla środowiska
- przeciwdziała zmianie klimatu - obniżenie emisji gazów cieplarnianych, dodatkowe środki finansowe na czystą energię
- wspieranie badań naukowych i innowacyjnych projektów – projektowanie produktu z myślą o zagospodarowaniu odpadów jako surowca dla innego produktu
- zrównoważone wykorzystanie biomasy
- ograniczenie marnotrawienia żywności.

MINUSY

- specyficzne, a tym samym drogie rozwiązania technologiczne,
- zbyt krótki czas realizacji założeń.

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE - Ellen MacArthur Foundation

John D. i Catherine T. MacArthur Foundation wspiera ludzi kreatywnych i skutecznych instytucji zaangażowanych w budowanie bardziej sprawiedliwego, „zielonego" i pokojowego świata.

Pierwszy raport dot. wyników badań i prognoz związanych z gospodarką okrężną na kolejne lata został opublikowany przy współpracy **WORLD ECONOMIC FORUM**, organizacji **ELLEN MACARTHUR FOUNDATION** i firmy **MCKINSEY & COMPANY**.

- Gospodarka okrężna umożliwi nieprzerwaną (choć radykalnie zmienioną) produkcję i konsumpcję, co pozwoli na połączenie wzrostu gospodarczego z realizacją globalnych celów środowiskowych,
- Partnerstwa wspierające poszukiwania rozwiązań ważnych problemów ekologicznych i społecznych wymagają dopasowania modelu zaangażowania po obu stronach.
- Administracja publiczna musi traktować biznes nie tylko jako zleceniobiorcę, ale partnera włączanego w kolejne etapy planowania rozwoju.
- Gospodarka okrężna wymaga współdziałania wielu niezależnych partnerów, co z kolei zobowiązuje do zarządzania interakcjami między kolejnymi ogniwami łańcucha.

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE –
European Federation of Waste Management and Environmental Services - FEAD

FEAD jest organizacją reprezentującą europejską branżę gospodarki odpadami. Członkami FEAD są głównie krajowe stowarzyszenia zajmujące się gospodarką odpadami, obejmujące 18 państw członkowskich UE, Serbię i Norwegię.

FEAD reprezentuje około 3000 firm z działalności we wszystkich formach gospodarki odpadami, które odgrywają ważną rolę w określaniu najlepszym rozwiązaniem dla problemów środowiska odpadami.

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE –
The European Centre of Employers and Enterprises providing Public Services - CEEP

Fundacja reprezentująca pracodawców i przedsiębiorstw świadczących usługi w ogólnym interesie od 1961.

- Założenia koncepcji muszą pozostać osiągalne dla wszystkich państw członkowskich;
- Koniec składowania odpadów nadających się do recyklingu można osiągnąć tylko poprzez zwiększenie recyklingu i skuteczne odzyskiwanie energii. Proces recyklingu zawsze musi mieć pierwszeństwo przed pozostałymi, aby przynosił wymierne korzyści ekologiczne i ekonomiczne;
- Przed wprowadzeniem tej koncepcji, muszą być przeprowadzone analizy w odniesieniu do poszczególnych strumieni odpadów oraz warunków regionalnych.

ceep | Your voice. Your interests. Your future.

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE - European Compost Network - ECN

Europejska organizacja promująca zrównoważone praktyki recyklingu organicznego, tj. kompostowanie, fermentacja beztlenowa i inne biologiczne procesy przetwarzania odpadów organicznych.

- Nowe podejście powinno wspierać rynki zbytu dla produktów pochodzących z recyklingu,
- Wsparcie dla lepszego projektowania produktów oraz zrównoważonej konsumpcji.
- Skupić się przede wszystkim na „inteligentnych" i realistycznych celach gospodarki odpadami, szczególnie w fazie produkcji i użytkowania, zanim produkty staną się odpadami.

European Compost Network ECN
Organic Resources and Biological Treatment

Atmoterm S.A. – przedstawiciel w Polsce

Zespół konsultantów **ATMOTERM S.A.** zajmuje się kompleksową obsługą podmiotów gospodarczych w zakresie ochrony, inżynierii i kształtowania środowiska. Oferuje pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z aspektami środowiskowymi i wspomaga w realizacji procedur administracyjnych związanych z ochroną środowiska.

BRAK JAKICHKOLWIEK INFORMACJI !!!

POLSKA - bierna czy czynna w działaniu ?! – oto jest pytanie !!!

Mieć udział w powstawaniu polityki zrównoważonego rozwoju?

Być tylko wykonawcą postanowień Komisji Europejskiej?

Mówić głośno o niedociągnięciach?

Mieć wpływ na regulacje prawne na szczeblu międzynarodowym?

Być partnerem włączonym w kolejnych etapach planowania rozwoju Europy i Świata?

Nic nie mówić i czekać na dalsze wytyczne Komisji Europejskiej?

Być odpowiedzialnym za środowisko?

Kto ma decydować o przyszłości?

„Człowiek z no-wymi po-mysłami jest wa-riatem, dopóki nie od-niesie sukcesu”

Mark Twain

DZIĘKUJĘ ZA DYSKUSJĘ !!!